

Zitting 1998-1999

15 maart 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de Edufora

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Maandag 15 maart 1999

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 16.05 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de Edufora

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vanderpoorten tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de Edufora.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de minister-president, deze vraag is ook gesteld ter gelegenheid van de bespreking van het decreet op het OSP. Minister Baldewijns heeft toen geen concreet antwoord gegeven, en daarom richt ik de vraag rechtstreeks aan u.

Op de morgen dat het decreet over de volwassenenvorming werd besproken, verscheen in een krant een artikel over de Edufora. Daarin stond dat het project in de opstartfase was en dat het er goed uitzag. Ik veronderstel dat de publicatie van dat artikel niet toevallig op dat moment gebeurde, omdat u wist dat daarover vragen zouden worden gesteld. In de adviezen die het ontwerp van decreet voorafgingen, werd verwezen naar het belang van de Edufora en werd ook gevraagd hoe het kwam dat het project nog niet was opgestart.

In een aantal tijdschriften die volwassenenonderwijs behandelen, onder andere in het tijdschrift Bindteken van juni 1998 en in Vorming, het vak-

tijdschrift voor volwasseneneducatie en sociaal-cultureel werk van december 1998, werden ook weer vragen gesteld over het opstarten van de Edufora. Er is dus heel wat belangstelling voor. De VLD vindt het absoluut noodzakelijk dat er op vlak van permanente vorming en volwassenenonderwijs meer wordt samengewerkt. Dat moet uiteraard beginnen met overleg. Daarom zijn we erg geïnteresseerd in de regionale centra die voor coördinatie zullen zorgen.

Enkele maanden geleden hebt u ook een idee gelanceerd in verband met actieve burgerschapsvorming. Ik maak van de gelegenheid gebruik om dat nog eens op te rakelen, omdat dat ook met volwassenenvorming te maken heeft. U en minister Martens hebben toen een omzendbrief naar de organisaties voor volksontwikkelingswerk gestuurd. Het wordt steeds belangrijker om een ernstige burgerschapsvorming in te voeren, ook voor volwassenen. Vorige week nog zijn uitslagen van een enquête bekendgemaakt. Daaruit blijkt dat jongeren tussen 16 en 22 jaar absoluut niet op de hoogte zijn van politiek. Slechts 47 percent van die jongeren weet wie de minister-president is, en die enquête was dan nog in Mechelse scholen uitgevoerd. Dat is toch een teken aan de wand.

Daarom breid ik mijn vragen uit en houd ik het niet enkel bij de Edufora. Hoe staat het met die burgerschapsvorming ? Kunt u toelichten wat de juiste stand van zaken is met betrekking tot het opstarten van de Edufora ? Waaruit zal de samenwerking tussen de diverse organisaties die zich met volwassenenvorming bezighouden, bestaan ? Is het de bedoeling dat men uiteindelijk van samenwerking naar fusie evolueert ?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik wil met een weetje beginnen. Mevrouw Vanderpoor-

Van den Brande

ten, ik laat mijn slaap niet voor de resultaten van die enquête. Dit was een socialistisch initiatief op beperkte schaal in een stedelijke school in Meeuwen. Ik weet wat dat betekent, en dat zeg ik u sine ira et studio. Uit alle andere onderzoeken blijkt dat 90 percent me wel kent. Trek dus niet te snel conclusies : een verwittigde vrouw is er twee waard.

De centrale Edufora-begeleidingscel is in volle uitbouw. De algemeen coördinator is sinds twee maanden actief. Zij heeft ondertussen ten velde in de verscheidene STC-ambtsgebieden en in Brussel contacten gelegd met de hoofdrolspelers van de publiek gefinancierde vormings- en opleidingsaanbieders. In de eerste plaats sprak ze met woordvoerders van OSP, VDAB en CMO-VIZO.

Voor de centrale begeleidingscel worden ondertussen ook een administratieve kracht en een adjunct-coördinator gezocht. Uit rapportage van de verkennende gesprekken die de algemeen coördinator heeft gevoerd, blijkt dat de betrokkenen in vele streken snel een Eduforum willen opstarten. De decentrale verantwoordelijken van vormings- en opleidingsinstellingen zijn blijkbaar sterker gemotiveerd voor onderling overleg en samenwerking dan we vanuit het centrale beleidsniveau vermoeden. Dat is dus een goed signaal.

Op heel wat plaatsen kan het Eduforum trouwens worden geënt op en groeien uit bestaande samenwerkingsverbanden op regionaal vlak. Ik ben ervan overtuigd dat nog vóór de zomer her en der Edufora zullen opstarten.

Waaruit zal de samenwerking tussen de organisaties die zich bezighouden met volwassenenvorming bestaan ? Dit behelst een drievoudige minimumopdracht.

Binnen de zes maanden moeten de Edufora het publiek gefinancierde opleidingsaanbod in hun STC-gebied in kaart hebben gebracht. Binnen het jaar moeten ze dit in kaart gebrachte opleidingsaanbod hebben vergeleken met de opleidingsbehoeften van de streek. Zo wordt duidelijk waar er lacunes zijn, en waar overlappingen. Binnen het anderhalf jaar moeten de Edufora een educatief richtplan hebben opgesteld, dat aangeeft hoe de lacunes en overlappingen zullen worden weggewerkt. Dit houdt uiteraard ook in dat onderlinge taakafspraken moeten worden gemaakt.

Vanzelfsprekend hoeven de Edufora zich niet te beperken tot deze minimale opdracht. Ze mogen

alle initiatieven nemen die overleg, samenwerking, taakafstemming en coördinatie op streekniveau bevorderen.

Het ligt niet in de bedoeling om samenwerking te laten uitmonden in een fusie. De onderscheiden publiek gefinancierde vormings- en opleidingsinstellingen voor volwassenen zijn alle gestart met een verschillende achtergrond, met een verschillende invalshoek, en voor verschillende doelgroepen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat elke sector, binnen het opleidingslandschap, beschikt over een eigen organisatiestructuur, personeelsstatuut, opleidingscultuur, enzovoort.

Een fusieoperatie vooronderstelt de gelijkschakeling van al deze structuren, statuten en culturen. Dat is niet alleen praktisch moeilijk, maar ook niet wenselijk. De verscheidenheid in het opleidingsaanbod beantwoordt aan de verscheidenheid van de vraag naar opleidingen in de samenleving. Soms is dat ook bij decreet vastgelegd. CMO-opleidingen moeten zich richten tot de zelfstandig ondernemer. Het aanbod van de VDAB moet zich prioritair richten tot werkzoekenden.

Ook wie niet behoort tot die bij decreet omschreven doelgroepen, heeft vaak een voorkeur voor de aanpak van een of andere opleidingsinstelling, naargelang de opleidingsessies overdag of 's avonds en 's zaterdags plaatsvinden ; er al dan niet klassikaal wordt lesgegeven ; het een korte bijscholingscursus van enkele dagen betreft, dan wel een diplomagerichte meerjarige opleiding ; er al dan niet modulair wordt gewerkt ; enzovoort. Er bestaan dus allerlei vormen waarbij verschillende voorkeuren meespelen.

De inspanningen die we nu leveren voor de coördinatie, hebben een lange voorgeschiedenis, waarvoor meer dan één minister zich sinds 1992 heeft ingezet. Uiteindelijk proberen we alle initiatieven op elkaar af te stemmen. Het kan daarbij niet de bedoeling zijn om sommige van de huidige bestaande aanbieders te elimineren.

Het is niet slecht dat er een zekere concurrentie bestaat, zolang ze de juiste vorm aanneemt. De opleidingsbehoeften en de maatschappelijke situatie zijn enigszins veranderd. Daar moet rekening mee worden gehouden. De groeiende flexibiliteit van de arbeidstijden brengt veranderingen mee in de tijdstippen waarop opleidingen worden georganiseerd.

Met Edufora en met andere coördinatie-inspanningen willen we enerzijds voorkomen dat aanbieders een onderlinge prijsconcurrentie aangaan, waarvan

Van den Brande

de kosten worden doorberekend aan de belastingbetaler. Anderzijds willen we waarborgen dat de aanbieders zich niet alleen bezighouden met de gemakkelijk bereikbare doelgroepen, maar hun opleidingsaanbod voor iedereen toegankelijk maken. De opdrachten van Edufora moeten in dit perspectief worden gezien.

Het educatief richtplan is de toetssteen voor de programmatie van de verschillende opleidingsinstanties en geeft aan hoe door de lokale betrokkenen alle opleidingsbehoeften in een bepaalde streek kunnen worden gedekt. Het zou niet verstandig zijn van degenen die in de groep opleidingsinstanties beslissingen nemen, om de kans op zo een consensus in de streek naast zich neer te leggen.

De Edufora, als educatieve samenwerkingsverbanden op streekniveau, zullen de centrale verantwoordelijken ook motiveren om verder werk te maken van overleg, samenwerking, coördinatie en onderlinge afstemming. Dat hebben we zo gewild. Het is immers moeilijk om instellingen centraal te laten samenwerken en het is goed dat er een pluriformiteit bestaat. Vanuit dat oogpunt moeten de opdrachten, die volgens de timing lopen over zes, twaalf of achttien maanden, leiden tot een onderlinge afstemming en tot een samenwerking waar die nuttig is, zonder daarbij de eigenheid van de instellingen te miskennen.

Voor burgerschapsvorming is op dit ogenblik 20 miljoen frank uitgetrokken. Een eerste reeks van projecten werd goedgekeurd. Alle erkende socio-culturele vormingsorganisaties komen in aanmerking. Ik ben het ten volle met u eens dat we daarmee moeten doorgaan. Wat we nu hebben gedaan, was een aanzet voor projecten omtrent burgerschapsvorming.

Het zal absoluut nodig zijn om dat te verbreden. De doelgroep is divers. Een aantal organisaties of bewegingen is bezig met het opstellen van pakketten voor brede horizontale vorming. We moeten de projecten ondersteunen die nu werden ingediend, onder meer door de VLOR. Burgerschapsvorming is eigenlijk een taak van het onderwijs en ook in de opvoeding moet ze worden meegegeven. Voor wie dat echter thuis of op school niet heeft meegekregen, is dit een bijsturing. Daarom moeten we deze initiatieven versterken. Dat begint nu van de grond te komen. De eerste stap wordt nu gezet met een projectmatige invulling. Die zal in de toekomst moeten worden versterkt.

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil graag nog de volgende bedenking maken. Ik begrijp dat er niet wordt overgegaan tot een fusie. Voor die optie bestaan argumenten van pluriformiteit en zo. Wat de cursisten echter direct aanbelangt, is een goede informatieverstrekking. Daarmee loopt het op dit moment vaak mis. Dat zou een van de bijkomende taken van de algemeen coördinator moeten zijn.

Minister-president Luc Van den Brande : Mevrouw Vanderpoorten, u hebt daar gelijk in. De coördinator is met volle inzet aan het werk. Geef haar en de betrokkenen op het terrein nog tijd tot de zomer. Dan zullen we wel een verschil merken. Informatie is inderdaad heel belangrijk. Niet zelden worden boeiende zaken georganiseerd, maar is dat onvoldoende geweten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident is gesloten om 16.21 uur.*
